

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПЕДАГОГІЧНА НАУКА
У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ:
РІВНІСТЬ, ДОСТУПНІСТЬ, ОСОБЛИВІСТЬ»**

(12-13 вересня 2025 р.)

Ужгород
2025

УДК 37.013'06(062.552)
П 24

П 24 **Педагогічна наука у сучасному вимірі: рівність, доступність, особливість.** Матеріали науково-практичної конференції (м. Ужгород, 12-13 вересня 2025 р.). – Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2025. – 64 с.

ISBN 978-617-8514-23-5

У збірнику представлені матеріали науково-практичної конференції «Педагогічна наука у сучасному вимірі: рівність, доступність, особливість». Розглядаються питання загальної педагогіки та історії педагогіки, теорії і методики професійної освіти, корекційної педагогіки, інформаційно-комунікаційних технологій в освіті та інше.

Збірник призначений для науковців, викладачів, аспірантів та студентів, які цікавляться педагогічною наукою, а також для широкого кола читачів.

УДК 37.013'06(062.552)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Жмурко О.О., Бойчук Ю.Д.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ
ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ
В НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ 5

Терлецька Л.М.

РЕФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ
У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ У 1950-1960-х 9

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Пальцан Т.А.

ДОСЛІДЖЕННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ТРИВОЖНОСТІ
У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
З МОВЛЕННЄВИМИ ТРУДНОЦЯМИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ 12

Селігрєннікова К.В.

КОРЕКЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ІГРОВИХ МЕТОДИК
У РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА 16

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Безвесільна Н.Т., Дудка Л.А.

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ФОНОВИХ ЗНАНЬ
ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ 20

Бубняк Ю.Р.

ПРОВІДНІ ТРЕНДИ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ
З АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ 23

Волошко С.А.

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ 26

Ковтун О.С.

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ
В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У ЗВО 30

Kurylo Kryvoshei

BUILDING STRESS RESISTANCE THROUGH TRAUMA-INFORMED
PRACTICES IN HIGHER EDUCATION..... 34

Плесканьов Д.В.

ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ
МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ 37

Ракович В.В.

ЦИФРОВИЙ ВИМІР КОПІЮВАННЯ
У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ 40

Филипюк Д.О.

ОСНОВНІ ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ
НА ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ АКУШЕРСЬКИХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР 43

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Андріяш В.В.

ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ РОЛЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ У СФЕРІ ТУРИЗМУ 48

Вовкодав О.В.

МІКРОСЕРВІСНА АРХІТЕКТУРА ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ:
ТЕХНІЧНІ ТА ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ..... 51

Юрійчук А.О.

ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ВЕБДОСТУПНОСТІ
У ВИКЛАДАННІ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «UI/UX ДИЗАЙН»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 54

Яковенко Г.Р.

ДОСТУПНІСТЬ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ
УПРАВЛІНСЬКОЇ ГОТОВНОСТІ МАГІСТРАНТІВ..... 58

Kyrylo Kryvoshei

PhD student,

V.N. Karazin Kharkiv National University

**BUILDING STRESS RESISTANCE
THROUGH TRAUMA-INFORMED PRACTICES
IN HIGHER EDUCATION**

The full-scale war in Ukraine has significantly transformed the educational landscape and brought to the forefront issues of safety, well-being, and stress resistance among higher education students. Higher education students who study in conditions of constant threat to life, loss, forced displacement, instability, and uncertainty need not only high-quality educational content but also a supportive educational environment that takes into account their psycho-emotional state. In such conditions, the role of higher education institutions as a safe space where students can not only pursue their academic goals but also receive support for maintaining their mental health and restoring their personal resources is growing. The search for effective psychological and pedagogical approaches to organizing the educational process in wartime is an important step towards strengthening the stress resistance of Ukrainian youth [5].

When creating a comfortable and safe educational environment in conditions of military action and terrorist attacks, it is appropriate to use the principles of a trauma-informed approach. This approach is based on the idea that a large number of participants in the educational process have experienced trauma. Proponents of the trauma-informed approach argue that the educational environment should be rethought, taking into account the impact of trauma on learners and understanding ways to overcome trauma based on respect and recognition of the individual needs of all participants in the educational process. The trauma-informed approach is based on an awareness of how traumatic events affect a person's mental, emotional, and physical health, as well as all aspects of their life, including relationships, behavior, and social interaction. The goal of the trauma-informed approach is to promote the psychological health and well-being of participants in the educational process and to support all participants in the educational process by recognizing the presence of trauma and implementing the principles of a trauma-informed environment in educational practice [4]. This goal is achieved by creating a safe and

comfortable environment that prevents re-traumatization and promotes recovery; avoiding any actions or situations that may remind the person of the trauma. The central elements are physical and emotional safety, trust, mutual respect, and creating a sense of personal control over the assistance process by providing choices and taking preferences into account. The approach takes into account cultural, social, gender, and ethnic characteristics. The work is aimed at strengthening social ties, support from family and community, and the development of healthy coping strategies.

The foundation of trauma-informed learning is knowledge about the phenomenon of trauma, the ability to identify symptoms of trauma in participants in the educational process, the organization of a trauma-informed educational environment (at all levels), and raising awareness among participants in the educational process about ways to provide psychological support and regulate their own psychological state by teaching staff [2]. Within this approach, the role of the educational institution is to strengthen the strengths of the individual; create a comfortable and safe environment for all participants in the educational process; minimize the impact of trauma by involving participants in the educational process [1]. Describing the trauma-informed approach in education, Holovatenko T. mentions the principles of organizing the educational environment: a safe environment, trusting relationships, mutual assistance, cooperation and mutual respect, empowerment of participants in the educational process, social justice. Thanks to these principles, a safe environment is formed in all its manifestations; trust is built between all participants in the educational process; an atmosphere of mutual assistance is created; cooperation at all levels becomes important; support is provided based on the strengths and experience of the individual, their resilience; the environment is oriented towards overcoming various stereotypes and prejudices (cultural, historical, and gender-based), etc. [4].

A trauma-informed approach to education is being implemented through the implementation of key competencies in social and emotional learning for students [3]. The advantages of a trauma-informed approach include reducing the risk of re-traumatization of educators, an individualized approach to the needs of learners, a long-term strategy for developing emotional regulation and stress management skills, improving quality of life, and promoting personal growth of learners, etc. Important factors for the successful implementation of this approach in education include supporting the mental health of teaching staff, creating comfortable working conditions for them, and training teaching staff to implement a trauma-informed approach.

In wartime, it is particularly significant to rethink approaches to organizing the educational process in higher education institutions. A trauma-informed approach makes it possible to respond to new challenges caused by traumatic experiences and to create an educational environment that promotes mental health and builds trust and support among participants in the educational process. This approach is an important element of the pedagogical conditions for the development of stress resistance, as it provides for safety, stability, recognition of students' needs, reliance on personal strengths, and support for psycho-emotional self-regulation. Thus, the introduction of the principles of a trauma-informed approach into the educational process is not only a response to the needs of today's students, but also a strategy for long-term influence on their personal growth and adaptability to difficult life circumstances.

References:

1. Bednarska A., Hasiak M., Krasilych I. Trauma-Informed Approach in the Development of Inclusive Education Environment in the Higher School. *Mental Health: Global Challenges Journal*. 2019. P. 14–27. DOI: [https://doi.org/10.32437/MHGJ-2019\(0\).65](https://doi.org/10.32437/MHGJ-2019(0).65).
2. Bloom S. L., Farragher B. F. The Sanctuary Model: A Trauma-Informed Approach to Treatment. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*. 2010.
3. Elias M. J., Powlo E. R., Lorenzo A., Eichert B. Adopting a trauma-informed approach to social-emotional learning. *Fostering the emotional well-being of our youth: A school-based approach*. Oxford University Press, 2021. P. 96–116. DOI: <https://doi.org/10.1093/med-psych/9780190918873.003.0006>.
4. Holovatenko T. The educational dimension of the concept «Trauma-informed approach» in the system of professional training of primary school teachers. *Perspectives and innovations of science*. 2023. № 8 (26). P. 71–77. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8\(26\)-65-77](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-8(26)-65-77).
5. Kryvoshei K. Building Stress Resistance: Innovative Pedagogical Interventions for Higher Education Students in War Contexts. *Scientific Bulletin of Vinnytsia Academy of Continuing Education. Series "Pedagogy. Psychology"*. 2025. Vol. 7. P. 118–127.